

SEJM

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IV kadencja

Prezes Rady Ministrów

RM 10-151-03

Druk nr 2082

Warszawa, 3 października 2003 r.

Pan

Marek Borowski

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- **o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw** wraz z projektami podstawowych aktów wykonawczych.

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 34 ust. 5 Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw¹⁾

Art. 1. Ustawa określa warunki i tryb udzielania producentom rolnym płatności bezpośrednich określonych przepisami Unii Europejskiej²⁾ zwanych dalej „płatnościami”.

Art. 2. 1. Producentowi rolnemu przysługują płatności na będące w jego posiadaniu grunty rolne utrzymywane w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, zwane dalej „gruntami rolnymi”.

2. Warunkiem uzyskania płatności jest posiadanie przez producenta rolnego działek rolnych w rozumieniu przepisów o krajowym systemie ewidencji gospodarstw rolnych i zwierząt gospodarskich, o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 hektar, które kwalifikują się do objęcia płatnościami.

3. Płatności obejmują:

- 1) jednolitą płatność obszarową;
- 2) płatności uzupełniające do powierzchni uprawy:
 - a) chmielu,
 - b) tytoniu,
 - c) ziemniaków przeznaczonych do przetworzenia na skrobię,
 - d) innych roślin.

4. Wysokość płatności w danym roku kalendarzowym ustala się jako iloczyn deklarowanej przez producenta rolnego powierzchni gruntów rolnych i stawek płatności na 1 hektar gruntu rolnego.

5. Rada Ministrów określa corocznie, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje roślin, o których mowa w ust. 3 pkt 2 lit.d;

2) stawki płatności uzupełniających dla poszczególnych upraw – uwzględniając założenia do ustawy budżetowej na dany rok oraz zobowiązania Rzeczypospolitej Polskiej zawarte w umowach międzynarodowych.

6. Minister właściwy do spraw rolnictwa określi, w drodze rozporządzenia, minimalne wymagania utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, mając na względzie uwarunkowania glebowe i klimatyczne, rodzaje upraw oraz terminy agrotechniczne.

Art. 3. 1. Płatność, na wniosek producenta rolnego, przyznaje, w drodze decyzji administracyjnej, kierownik biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w przypadku pełnienia przez tę Agencję funkcji agencji płatniczej w rozumieniu przepisów o uruchamianiu środków z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, zwanej dalej „Agencją”, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę wnioskodawcy.

2. Wniosek o przyznanie płatności producent rolny składa na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję.

Art. 4. 1. W przypadku gdy w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności do dnia wydania decyzji, o której mowa w art. 3 ust. 1, nastąpi przeniesienie posiadania gospodarstwa rolnego na rzecz innego producenta rolnego w wyniku sprzedaży, wydzierżawienia lub innej umowy, płatność przysługuje temu producentowi, jeżeli spełnia on warunki do jej przyznania i w terminie 7 dni od dnia przeniesienia posiadania gospodarstwa rolnego złoży wniosek do kierownika biura powiatowego Agencji o przyznanie płatności, której dotyczył pierwszy wniosek.

2. W przypadku śmierci producenta rolnego płatność przysługuje spadkobiercy, który przejął posiadanie gospodarstwa rolnego i złożył wniosek do kierownika biura powiatowego Agencji o przyznanie płatności, której dotyczył wniosek spadkodawcy.

3. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków o przyznanie płatności oraz szczegółowe warunki przyznawania płatności w przypadkach, o których mowa w ust. 1 i 2, mając na względzie zabezpieczenie przed nieuzasadnionym przyznawaniem płatności.

Art. 5. 1. Od decyzji w sprawie przyznania płatności przysługuje odwołanie do dyrektora oddziału regionalnego Agencji.

2. Odwołanie od decyzji, o której mowa w ust. 1, nie wstrzymuje jej wykonania.

Art. 6.1. Kierownik biura powiatowego Agencji przeprowadza kontrole w zakresie spełniania przez producentów rolnych warunków do przyznania płatności zgodnie z planem kontroli zatwierdzonym przez Prezesa Agencji, ustalonym zgodnie z zasadami typowania gospodarstw rolnych do kontroli, określonymi w przepisach Unii Europejskiej³⁾.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, na zlecenie Prezesa Agencji, mogą przeprowadzać inne jednostki organizacyjne, dysponujące odpowiednim zapleczem kadrowym i technicznym.

3. Czynności kontrolne są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez Prezesa Agencji, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2, przez kierownika jednostki, której zlecono kontrolę.

4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.

5. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać imienne upoważnienie, o którym mowa w ust. 3.

6. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do:

- 1) wstępu na teren gospodarstwa rolnego;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
- 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów.

7. Osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza z tych czynności protokół.

8. Protokół podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz podmiot kontrolowany.

9. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany, protokół podpisuje tylko osoba wykonująca czynności kontrolne, dokonując w protokole stosownej adnotacji o odmowie podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany.

10. Minister właściwy do spraw rozwoju wsi, w drodze rozporządzenia:
- 1) określi wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, mając na względzie ujednoczenie informacji zawartych w upoważnieniu;
 - 2) może określić dodatkowe kryteria typowania gospodarstw rolnych do kontroli i sposoby jej przeprowadzania, mając na względzie zapewnienie możliwości wykonania kontroli danych zawartych we wnioskach producentów rolnych o przyznanie płatności.

Art. 7. W ustawie z dnia 7 czerwca 1990 r. o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 142, poz. 951, z późn. zm.⁴⁾) po art. 4c dodaje się art. 4d w brzmieniu:

„Art. 4d. Agencja prowadzi działania związane z przygotowaniem do obsługi płatności w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 1994 r. Nr 1, poz. 2, z późn. zm.⁵⁾) po art. 3c dodaje się art. 3d w brzmieniu:

„Art. 3d. Agencja prowadzi działania związane z przygotowaniem do obsługi płatności w ramach Wspólnej Polityki Rolnej.”.

Art. 9. W ustawie z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 240, poz. 2059) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 uchyla się pkt 2 i 4-6;
- 2) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu:

„Art. 2a. 1. Zadania w zakresie udzielania pomocy finansowej, o której mowa w art. 1 pkt 3, realizuje dyrektor oddziału terenowego Agencji w przypadku pełnienia

przez tę Agencję funkcji agencji płatniczej w rozumieniu przepisów o uruchamianiu środków z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, wydając decyzje administracyjne w sprawie udzielania dopłat do przetwarzania słomy lnianej lub konopnej na włókno, zwanych dalej „dopłatami do przetwarzania”.

2. Dyrektor oddziału terenowego Agencji prowadzi kontrole w zakresie uznawania przetwórców oraz zasadności udzielania dopłat do przetwarzania.”;

3) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3.1. Dyrektor oddziału terenowego Agencji przeprowadza kontrole, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 4 i art. 2a ust. 2, zgodnie z planem kontroli zatwierdzonym przez Prezesa Agencji.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, na zlecenie Prezesa Agencji mogą przeprowadzać inne jednostki organizacyjne dysponujące odpowiednim zapleczem kadrowym i technicznym.
3. Czynności kontrolne są wykonywane przez osoby posiadające imienne upoważnienie wydane przez Prezesa Agencji, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2, przez kierownika jednostki, której zlecono kontrolę.
4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 3, zawiera wskazanie osoby upoważnionej do wykonywania czynności kontrolnych, miejsce i zakres oraz podstawę prawną do ich wykonywania.
5. Przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, osoba upoważniona do ich wykonywania jest obowiązana okazać imienne upoważnienie, o którym mowa w ust. 3.
6. Osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do:

- 1) wstępu do magazynów, w których jest przechowywane zboże zakupione w ramach działań interwencyjnych;
 - 2) wstępu do obiektów produkcyjnych i przechowalniczych;
 - 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli;
 - 4) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów i kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów;
 - 5) sporządzania dokumentacji fotograficznej z przeprowadzonej kontroli;
 - 6) pobierania próbek do badań.
7. Osoba wykonująca czynności kontrolne sporządza z tych czynności protokół.
8. Protokół podpisuje osoba wykonująca czynności kontrolne oraz podmiot kontrolowany.
9. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany, protokół podpisuje tylko osoba wykonująca czynności kontrolne, dokonując w protokole stosownej adnotacji o odmowie podpisania protokołu przez podmiot kontrolowany.”;

4) uchyla się art. 5-9;

5) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. 1. Przetwórca może ubiegać się o dopłaty do przetwarzania, jeżeli zostanie wpisany do rejestru uznanych przetwórców prowadzonego przez Agencję.

2. Przetwórca składa wniosek o wpis do rejestru uznanych przetwórców do dyrektora oddziału terenowego Agencji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę przetwórcy.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres przetwórcy;
 - 2) opis technologii przetwarzania słomy lnianej lub konopnej, z uwzględnieniem rodzajów uzyskiwanych włókien;
 - 3) opis zakładu przetwórczego i urządzeń technicznych, którymi dysponuje przetwórca, z podaniem szczegółowych danych dotyczących ich lokalizacji oraz specyfikacji technicznej obejmującej:
 - a) ilość zużywanej energii do przetwarzania słomy lnianej lub konopnej na włókno – w kilowatogodzinach oraz maksymalne ilości słomy lnianej i konopnej, jakie mogą być przetworzone w zakładzie przetwórczym w ciągu godziny – w kilogramach i w ciągu roku – w tonach,
 - b) maksymalne ilości długiego i krótkiego włókna lnianego oraz włókna konopnego, jakie może wytworzyć w ciągu godziny – w kilogramach i w ciągu roku – w tonach,
 - c) ilość słomy lnianej i konopnej – w kilogramach, które zużywa przetwórca do uzyskania 100 kg poszczególnych produktów otrzymanych w wyniku przetwarzania;
 - 4) opis pomieszczeń przechowalniczych, z uwzględnieniem ich lokalizacji i zdolności przechowalniczej – w tonach.
4. Do wniosku dołącza się:
- 1) dokument potwierdzający tytuł prawny przetwórcy do nieruchomości, na której będzie przetwarzana słoma lniana lub konopna;
 - 2) zaświadczenia powiatowej komendy straży pożarnej, powiatowej stacji sanitarno-

epidemiologicznej i wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska stwierdzające, że obiekty przeznaczone do przetwarzania słomy lnianej lub konopnej spełniają wymagania określone w przepisach przeciwpożarowych, sanitarnych i ochrony środowiska;

3) oświadczenia o zobowiązaniu się przetwórcy do:

- a) oddzielnego przechowywania nabytej lub wyprodukowanej słomy lnianej lub konopnej, długiego włókna lnianego, krótkiego włókna lnianego, włókna konopi włóknistych, z podziałem na produkcję w poszczególnych latach gospodarczych, obejmujących okresy od dnia 1 lipca danego roku do dnia 30 czerwca następnego roku kalendarzowego, oraz z podziałem na poszczególne kraje członkowskie Unii Europejskiej,
 - b) codziennego aktualizowania stanu magazynowego słomy lnianej lub konopnej oraz poszczególnych rodzajów włókien, w powiązaniu z dokumentacją księgową,
 - c) powiadamiania dyrektora oddziału terenowego Agencji, właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę przetwórcy, o zmianach w zakresie danych wynikających z dokumentów, o których mowa w pkt 1 i 2, lit. a oraz
 - d) poddania się kontrolom, o których mowa w art. 2a ust. 2.
5. Po dokonaniu kontroli w zakładzie przetwórczym i potwierdzeniu zgodności danych zawartych we wniosku i dołączonych do niego dokumentach ze stanem faktycznym, dyrektor oddziału terenowego Agencji, właściwy ze względu na miejsce

zamieszkania lub siedzibę przetwórcy, wydaje decyzję administracyjną o wpisie przetwórcy do rejestru uznanych przetwórców.

6. Decyzją, o której mowa w ust. 5, przetwórcy jest również nadawany numer identyfikacyjny.
7. Decyzję, o której mowa w ust. 5, wydaje się w terminie dwóch miesięcy od dnia wpływu wniosku o wpis do rejestru uznanych przetwórców.”;

6) w art. 12 uchyla się pkt 1 lit. d-n i pkt 2;

7) art. 15 otrzymuje brzmienie:

„Art. 15. Oświadczenia, o których mowa w art. 10 ust. 4 pkt 3 lit. a, stają się przedmiotem kontroli, o której mowa w art. 10 ust. 5, z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.”;

8) w załączniku do ustawy uchyla się pkt 2 i 4-6.

Art. 10. Dyrektor oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przekaze Prezesowi Agencji Rynku Rolnego rejestr uznanych przetwórców oraz akta spraw wszczętych i nie zakończonych do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, w terminie 14 dni od dnia jej wejścia w życie.

Art. 11. W 2004 r. wnioski o płatność producent rolny składa w terminie od dnia 15 kwietnia 2004 r. do dnia 15 czerwca 2004 r. na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Art. 12. Z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej uchyla się:

- 1) art. 2 ust. 2 niniejszej ustawy;
- 2) art. 10 ust. 3, ust. 4 pkt 3 oraz ust. 6 i 7 ustawy, o której mowa w art. 9 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 13. W okresie dwóch miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy zostanie ogłoszony tekst jednolity ustawy z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. Nr 240, poz. 2059).

Art. 14. Ustawa wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, z wyjątkiem:

- 1) art. 2 ust. 2, art. 7, 8, 10, 11 i 13 niniejszej ustawy;
- 2) art. 10 ust. 2-6 ustawy, o której mowa w art. 9 niniejszej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą
- które wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 7 czerwca 1990 r. o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego, ustawę z dnia 29 grudnia 1993 r. o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz ustawę z dnia 20 grudnia 2002 r. o organizacji niektórych rynków rolnych.

²⁾ Rozporządzenia:

- Rady (WE) nr 1259/1999 z dnia 17 maja 1999 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (Dz. Urz. WE L 160 z 26.06.1999 r., str. 113 i n.),
- Rady nr 1244/2001 z dnia 19 czerwca 2001 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1259/1999 ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej Dz. Urz. WE L 173 z 27.06.2001 r., str. 1 i n.),
- Komisji (WE) nr 1/2002 z dnia 28 grudnia 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1259/1999 z dnia 17 maja 1999 r. ustanawiającego wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej (Dz. Urz. WE L 1 z 3.01.2002 r., str. 1 i n.).

³⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 2419/2001 z dnia 11 grudnia 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli niektórych wspólnotowych systemów pomocy, ustanowionych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3508/92 Dz. Urz. WE L 327 z 12.12.2001 r., str. 11 i n., ze zmianą: Dz. Urz. WE L 341 z 22.12.2001 r., str. 105 i n.).

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 48, poz. 550, z 2001 r. Nr 29, poz. 320, Nr 81, poz. 875 i Nr 129, poz. 1446 oraz z 2002 r. Nr 127, poz. 1085 i Nr 240, poz. 2059.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1994 r. Nr 80, poz. 369 i Nr 98, poz. 473, z 1997 r. Nr 41, poz. 255, Nr 79, poz. 484 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2000 r. Nr 48, poz. 547 i 550, Nr 88, poz. 983, z 2001 r. Nr 3, poz. 19, Nr 29, poz. 320, Nr 38, poz. 452, Nr 125, poz. 1363 i Nr 129, poz. 1438, z 2002 r. Nr 112, poz. 976 i Nr 143, poz. 1197 oraz z 2003 r. Nr 52, poz. 450 i Nr 64, poz. 592.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy wprowadza rozwiązania prawne i organizacyjne związane z systemem jednolitej płatności obszarowej, który został opisany w Traktacie Akcesyjnym, oraz płatności uzupełniających z budżetu państwa.

Zgodnie z postanowieniem art. 249 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, rozporządzenia unijne obowiązują w całości i są stosowane bezpośrednio we wszystkich państwach członkowskich. W związku z powyższym w przygotowanym projekcie zaproponowano przepisy, do wydania których zostały upoważnione państwa członkowskie w rozporządzeniach UE.

System jednolitej płatności obszarowej jest rozwiązaniem nowym, dotychczas nie stosowanym w obecnych państwach członkowskich Unii Europejskiej. System ten będzie mógł funkcjonować przez trzy pierwsze lata członkostwa, z możliwością przedłużenia o kolejne dwa lata (do 2008 r. włącznie). W Traktacie Akcesyjnym zmienia się niektóre przepisy rozporządzenia Rady (WE) nr 1259/1999 dotyczące systemu płatności bezpośrednich. Komisja Europejska przygotowała projekt dalszych zmian rozporządzenia nr 1259/99 w zakresie systemu dopłat dla nowych państw członkowskich, które mają obowiązywać od dnia 1 maja 2004 r.

System jednolitej płatności obszarowej przewiduje objęcie dopłatami wszystkich użytków rolnych utrzymanych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska w wysokości 25%, 30%, 35% w latach 2004, 2005, 2006, w stosunku do płatności obowiązujących w Unii Europejskiej wg stanu na dzień 30 kwietnia 2004 r. Traktat przewiduje także podnoszenie poziomu dopłat do 55%, 60% i 65% w stosunku do upraw objętych wsparciem w ramach rozporządzenia 1259/1999.

W projekcie ustawy założono, że:

- 1) płatności bezpośrednie będą przysługiwały producentom rolnym posiadającym grunty rolne w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogu ochrony środowiska, pod warunkiem, że łączna powierzchnia działek rolnych (o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha) przekroczy 1 ha. Z uwagi na to, że

powierzchnia 1 ha uprawniająca do otrzymania płatności zostanie wprowadzona w zmianie rozporządzenia Rady (WE) nr 1259/1999, która ma obowiązywać od dnia akcesji – w projekcie ustawy założono obowiązywanie tego przepisu do dnia akcesji (art. 2 ust. 2 i art. 12 pkt 1);

- 2) płatności będą składały się z jednolitej płatności obszarowej, której stawkę wypłat na 1 ha gruntów rolnych określi Komisja Europejska, oraz płatności uzupełniających, które będą finansowane z budżetu krajowego z częściowym wsparciem ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich; założono, że stawki dopłat uzupełniających na 1 ha corocznie ustalać będzie w rozporządzeniu Rada Ministrów w podziale na poszczególne rodzaje upraw (art. 2 ust.5);
- 3) płatności – na wniosek producenta rolnego – będą przyznawane w drodze decyzji administracyjnej kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, po uzyskaniu przez tę Agencję akredytacji niezbędnej do pełnienia funkcji agencji płatniczej (art. 3);
- 4) określono możliwość przeniesienia prawa do płatności na rzecz osób trzecich w dwóch przypadkach:
 - śmierci producenta rolnego lub
 - przeniesienia posiadania gospodarstwa rolnego na rzecz innego producenta (art. 4);
- 5) określono, że od decyzji w sprawie przyznania płatności producenci rolni mogą odwoływać się do dyrektora oddziału regionalnego Agencji (art. 5);
- 6) upoważniono kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do przeprowadzania kontroli prawdziwości wykazanych przez producenta rolnego danych zawartych we wniosku o przyznanie płatności (art. 6). Niektóre z tych czynności kontrolnych ARiMR, zgodnie z art. 6 ust. 2, będzie mogła zlecić na podstawie umowy wyspecjalizowanym podmiotom.

Ponadto w projekcie ustawy zaproponowano zmianę ustaw:

- 1) o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego (art. 7) i
- 2) o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (art. 8),

w celu upoważnienia obu Agencji do realizacji zadania związanego z przygotowaniem się do obsługi płatności w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, oraz

- 3) ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych w związku z przeniesieniem zadania z zakresu realizacji dopłat do przetwarzania słomy lnianej i konopnej z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do Agencji Rynku Rolnego. Proponuje się, aby zmiana tej ustawy była włączona do projektu niniejszej ustawy z uwagi na to, że wprowadzane regulacje wiążą się ze zmianą systemu dopłat bezpośrednich ze standardowego na uproszczony.

W projekcie zmiany ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych wskazano na dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego jako właściwego do wydawania decyzji administracyjnych w sprawie udzielania dopłat do przetwarzania słomy lnianej lub konopnej (art. 9 pkt 2) oraz do przeprowadzania kontroli w zakresie spełniania przez przetwórców warunków do przyznania dopłat (art. 9 pkt 3). System kontroli obejmie kontrole administracyjne i kontrole na miejscu, zgodnie z rozporządzeniem 3508/92 oraz rozporządzeniem Komisji 2419/01. W przypadku uprawy konopi będzie niezbędne przeprowadzenie specjalistycznych badań pod względem zawartości THC, zgodnie z rozporządzeniem Rady 1251/1999 i rozporządzeniem Komisji 2316/1999.

Warunkiem niezbędnym do uzyskania dopłat do przetwarzania będzie uzyskanie wpisu do rejestru uznanych przetwórców, który będzie prowadzić Agencja Rynku Rolnego (art. 9 pkt 5). Określone w projekcie przepisy dotyczące danych, które ma zawierać wniosek o wpis do rejestru uznanych przetwórców, oraz niezbędnych załączników do wniosku (zrezygnowano z konieczności przedstawiania informacji o niekaralności przetwórcy ubiegającego się o wpis do rejestru oraz zaświadczenia o niezaleganiu z opłacaniem podatków i opłat z uwagi na to, że przepisy unijne nie stawiają takich warunków) oraz termin wydania decyzji w sprawie wpisu do rejestru (art. 9 pkt 5) obowiązywać będą tylko do akcesji – po akcesji będą w tym zakresie obowiązywać analogiczne przepisy określone w przepisach UE (art. 12 pkt 2).

W projekcie ustawy określono dwa przepisy przejściowe:

- pierwszy dotyczy przekazania przez dyrektora oddziału regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzonego od dnia 1 lipca br.

rejestru uznanych przetwórców Prezesowi Agencji Rynku Rolnego po 14 dniach od dnia wejścia w życie ustawy,

- drugi dotyczy określenia terminu przyjmowania przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosków o przyznanie płatności w 2004 r.

W związku z tym, że do wydatków z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej stosuje się przepisy ustawy o finansach publicznych, w projekcie ustawy nie przewidziano wprowadzania dodatkowych sankcji z tytułu pobrania kwot nienależnych lub nadmiernie pobranych.

Ocena skutków regulacji

Wprowadzenie ustawy umożliwi stworzenie systemu prawno-administracyjnego do realizacji płatności bezpośrednich zgodnie z przepisami Unii Europejskiej.

Przed akcesją skutki finansowe dla budżetu państwa wynikają z kosztów budowy Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli oraz przystosowania Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Agencji Rynku Rolnego do pełnienia funkcji agencji płatniczej. Po akcesji płatności bezpośrednie będą realizowane przez akredytowaną agencję płatniczą (Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa), a kontrolowane przez system IACS oraz kontrolę fizyczną przeprowadzaną na miejscu u rolników.

Koszty administracyjne związane z realizacją płatności, w tym utrzymania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli będą pokrywane z budżetu krajowego (skutki finansowe z tego tytułu określono w uzasadnieniu do projektu ustawy o uruchamianiu środków z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej). Środki na wypłatę płatności w ramach jednolitych płatności obszarowych muszą być przez Polskę zaliczkowane. Ich refundacja ze środków unijnych – z Sekcji Gwarancji FEOGA będzie następować po 3 miesiącach od zakończenia miesiąca ich wydatkowania. Płatności uzupełniające w części finansowane będą z II filaru WPR, w pozostałej części z budżetu krajowego.

Skutki finansowe

Wdrożenie mechanizmu płatności bezpośrednich przewidziane w projekcie ustawy nastąpi z dniem akcesji. Niezbędne jest jednak przygotowanie instytucji i procedur do realizacji tego zadania w okresie przedakcesyjnym. System administrowania płatnościami bezpośrednimi oraz kontrola prawidłowości ich stosowania (IACS) wymaga budowy złożonej struktury administracyjnej oraz systemu informatycznego.

Od sprawności jego działania zależeć będzie wykorzystanie przez polskie rolnictwo bezpośredniego wsparcia dochodów rolniczych udzielanego przez UE. Ewentualne skutki finansowe nieprawidłowo dokonanych dopłat stwierdzone przez kontrolerów UE w całości będą obciążać budżet krajowy.

Wpływ projektowanych rozwiązań na:

1) sektor finansów publicznych – koszty funkcjonowania agencji płatniczej będą w całości finansowane z budżetu krajowego. Wydatki na ten cel będą określone w planach finansowych agencji na dany rok budżetowy. Płatności bezpośrednie będą wypłacane producentom rolnym z trzech źródeł:

- a) z budżetu Unii Europejskiej – z przeznaczeniem na jednolite płatności obszarowe,
- b) z przesunięcia części środków z II filaru – z przeznaczeniem na płatności uzupełniające,
- c) z budżetu krajowego – z przeznaczeniem na płatności uzupełniające.

Producenci rolni powinni uzyskać płatności bezpośrednie w łącznej kwocie przekraczającej 6 mld zł rocznie;

2) rynek pracy – proponowana ustawa jest kolejną z szeregu ustaw dostosowujących polskie prawodawstwo do unijnego. Najistotniejszymi efektami integracji dla sektora rolnego jest szansa wzrostu i stabilizacja dochodów rolniczych oraz umożliwienie funkcjonowania polskich gospodarstw na jednolitym rynku europejskim. Tym samym płatności bezpośrednie przez poprawę sytuacji finansowej rolników będą pozytywnie wpływać na rynek pracy przez wzrost popytu gospodarstw na towary i usługi. Wspólna polityka rolna zapoczątkuje wieloletni okres zwiększania pozarolniczego zatrudnienia na obszarach wiejskich.

Ponadto wraz z przejściem ustawodawstwa unijnego powstanie nowe otoczenie instytucjonalne rolnictwa. Planowane przekształcenia będą miały wpływ na rynek pracy – w ich efekcie zatrudnienie w Agencji wyniesie ok. 3 950 etatów stałych i 2 555 etatów sezonowych. Pomoc przy

wypełnianiu wniosków o płatność producenci rolni będą mogli uzyskać w ośrodkach doradztwa rolniczego.

Proponowana zmiana ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych nie ma wpływu na zatrudnienie w Agencji Rynku Rolnego;

- 3) konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki – poprawę dochodów gospodarstw rolnych, poprawę konkurencyjności polskiego Rolnictwa zarówno na rynku krajowym, jak i rynku międzynarodowym;
- 4) sytuację i rozwój regionalny – wejście w życie przepisów ustawy umożliwi realizację płatności bezpośrednich na rzecz producentów rolnych w części refinansowanych z budżetu Unii Europejskiej, a tym samym powinno przyczynić się do rozwoju gospodarstw rolnych i regionów;
- 5) podmioty, na które będą oddziaływać przepisy ustawy – agencje płatnicze, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, powiatowe komendy straży pożarnej, stacje sanitarno-epidemiologiczne, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska, producenci rolni (w Polsce funkcjonuje 1 956 141 gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha), przetwórcy słomy lnianej lub konopnej na włókno.

Projekt ustawy był przedmiotem konsultacji ze związkami i organizacjami rolników. Zgłoszone przez związki i organizacje rolników uwagi zostały przeanalizowane i uwzględnione w zakresie nie wykraczającym poza upoważnienia wynikające z przepisów Unii Europejskiej.

Federacja Związków Pracodawców i Dzierżawców wносиła o:

– ustawowe określenie wskaźników dobrej kultury.

Uwaga ta nie mogła być uwzględniona ze względu na to, że ramowe przepisy w tym zakresie określi rozporządzenie unijne, nad którym obecnie trwają prace w Komisji Europejskiej. Wobec powyższego określenie wskaźników w ustawie wymuszałoby jej zmianę w przypadku zmiany przepisów unijnych w tym zakresie;

– uregulowanie kwestii przesiewów między złożeniem wniosku o płatność a wydaniem decyzji.

Federacja przyjęła do wiadomości informację, że wybór systemu uproszczonego oznacza odejście od przyznawania płatności na poszczególne gatunki roślin, stąd regulowanie tej kwestii nie jest konieczne;

– włączenia kukurydzy uprawianej na ziarno oraz zbóż przeznaczonych na susz paszowy do roślin uprawnionych do korzystania z płatności uzupełniających.

Wniosek uwzględniono przez zmianę brzmienia art. 2 ust. 2.

Krajowa Rada Izb Rolniczych wносиła o:

– wprowadzenie przepisu zobowiązującego Radę Ministrów do zabezpieczenia środków w budżecie państwa na sfinansowanie części krajowej płatności.

Wniosku nie przyjęto, ze względu na to, że dotyczy on projektu innej ustawy – ustawy budżetowej na dany rok;

– wprowadzenia minimalnej powierzchni działki uprawnionej do płatności – 1 ar.

Wniosek uwzględniono;

– wydłużyć okres zgłaszania wniosków o przeniesienie płatności z 7 do 14 dni.

Wniosku nie uwzględniono, ze względu na ograniczone możliwości czasowe agencji płatniczej do dokonywania kontroli administracyjnej składanych wniosków;

– skrócenia okresu wydawania decyzji o wpisie przetwórcy do rejestru uznanych przetwórców z 2 do 1 miesiąca.

Wniosku nie uwzględniono ze względu na konieczność przeprowadzenia przez dyrektora oddziału terenowego Agencji Rynku Rolnego kontroli przed wydaniem decyzji.

**UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU
PROJEKTU USTAWY
O PŁATNOŚCIACH BEZPOŚREDNICH DO GRUNTÓW ROLNYCH
ORAZ O ZMIANIE INNYCH USTAW**

Celem projektowanej ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw jest umożliwienie stosowania systemu jednolitej płatności obszarowej na szczeblu krajowym. Możliwość korzystania z tego systemu przez nowe państwa członkowskie przewidziana została w Traktacie Akcesyjnym, którego Załącznik II zmienia rozporządzenie Rady WE nr 1259/1999.

System płatności bezpośrednich, zgodnie z projektowaną ustawą, składa się z dwóch elementów: jednolitej płatności obszarowej oraz płatności uzupełniających. Należy zwrócić uwagę na odmienne źródła finansowania oraz rozłożenie kompetencji pomiędzy Komisję Europejską i państwa członkowskie w zakresie każdego z tych elementów. Jednolita płatność obszarowa finansowana będzie z budżetu Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, a przejście na ten system należy do wyłącznej kompetencji państw członkowskich. Natomiast udzielanie płatności uzupełniających, wypłacanych z budżetu krajowego, wymagać będzie upoważnienia Komisji Europejskiej.

System jednolitej płatności obszarowej ma charakter przejściowy i cechuje się uproszczeniem w stosunku do ogólnych zasad wsparcia bezpośredniego. Pewne elementy tego systemu wymagają dookreślenia lub zatwierdzenia przez Komisję Europejską. Jednym z nich jest minimalna powierzchnia działek rolnych uprawniająca producenta rolnego do otrzymywania płatności bezpośrednich. Dlatego przepis art. 2 ust. 2 projektowanej ustawy, wprowadzający wielkość 1 hektara jako minimalną powierzchnię działek rolnych, utraci moc w dniu uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej. Zostanie wówczas zastąpiony odpowiednim przepisem przygotowywanego obecnie rozporządzenia wykonawczego Komisji. Takie rozwiązanie zapobiega, niezgodnemu z prawem Unii Europejskiej, powtarzaniu treści rozporządzeń wspólnotowych w aktach krajowych. Jednocześnie ustalenie przed datą akcesji minimalnej powierzchni działek rolnych, uprawniającej do uzyskania dopłat, umożliwi przygotowanie się przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do ich wypłaty.

Projektowana ustawa określa niektóre rodzaje płatności uzupełniających (art. 2 ust. 3 pkt 2), upoważniając równocześnie Radę Ministrów do wskazania innych rodzajów upraw objętych płatnościami i odpowiednich stawek. Zgodnie z zapisami Traktatu Akcesyjnego, możliwość przyznania płatności uzupełniających uzależniona jest od formalnego upoważnienia Komisji Europejskiej, które określi poziom, do którego uzupełniająca pomoc krajowa może być wypłacana, stawkę uzupełniającej pomocy krajowej i warunki jej udzielania.

Przepis art. 2 ust. 6 projektowanej ustawy, ustanawiając dla ministra właściwego do spraw rolnictwa delegację do wydania odpowiedniego rozporządzenia, wypełnia wynikający z Traktatu Akcesyjnego obowiązek określenia szczegółowych wymagań utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej.

Projektowana ustawa zawiera przepisy kompetencyjne i proceduralne w zakresie składania wniosków oraz przyznawania producentom rolnym płatności bezpośrednich. Przepis art. 3 ust. 1 wskazuje Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako instytucję odpowiedzialną za przyznawanie płatności. Zgodnie z art. 4 ust. 4 Rozporządzenia nr 1258/1999, pełnienie przez Agencję funkcji agencji płatniczej jest uzależnione od uzyskania przez nią akredytacji na podstawie przepisów o uruchamianiu środków z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej, co uwzględnia projektowany przepis. Podobnie sformułowano przepis art. 2a ust. 1 nowelizowanej ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych dotyczący Agencji Rynku Rolnego, która po uzyskaniu akredytacji stanie się agencją płatniczą w zakresie pomocy finansowej dla pierwszych przetwórców słomy lnianej i konopnej.

Głównym celem nowelizacji ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych jest uchylenie przepisów dotyczących dotychczasowych systemów wsparcia, które zostaną zastąpione systemem jednolitej płatności obszarowej. Projektowana ustawa uchyla także, z dniem przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, przepisy krajowe powtarzające postanowienia Rozporządzenia nr 245/2001 w zakresie treści wniosku i terminu wpisu do rejestru pierwszych przetwórców lnu i konopi. Od dnia akcesji procedura autoryzacji tych przetwórców będzie regulowana bezpośrednio ww. rozporządzeniem.

**URZĄD
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ**

MINISTER

Prof. dr hab. Danuta Hübner

Min. DH- 3060/03/DPE/bm/kcg

Warszawa, 19 września 2003 r.

**Pan
Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej.

W związku z przedłożonym projektem ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw (pismo nr **RM-10-151-03**), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

I. Przedłożony projekt ustawy obejmuje dwie główne grupy norm prawnych. W pierwszej, podstawowej części, projektowana regulacja zawiera przepisy proceduralne i kompetencyjne w zakresie składania wniosków oraz przyznawania producentom rolnym płatności bezpośrednich. System płatności bezpośrednich złożony jest z dwóch komponentów:

- 1) jednolitej płatności obszarowej, finansowanej z budżetu Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej,
- 2) płatności uzupełniających, wypłacanych z budżetu krajowego.

Projektowana ustawa stanowi zatem normatywny wyraz decyzji o przyjęciu systemu jednolitej płatności obszarowej oraz wprowadza regulacje umożliwiające stosowanie na szczeblu krajowym tego systemu bezpośredniego wsparcia rolników. W tym zakresie projektowana ustawa określa m.in. organ właściwy oraz tryb przyznawania

płatności, tryb odwoławczy oraz uprawnienia w zakresie kontroli wykorzystania przyznanych środków.

Równocześnie projekt ustawy wprowadza zasadnicze zmiany w ustawie o organizacji niektórych rynków rolnych, które polegają w szczególności na uchyleniu przepisów dotyczących systemów wsparcia zastąpionych systemem jednolitej płatności obszarowej.

II. Przedłożony projekt objęty jest zakresem normatywnym następujących aktów prawa Unii Europejskiej:

- 1) Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1259/1999 z dnia 17 maja 1999 r. ustanawiające wspólne zasady dla systemów wsparcia bezpośredniego w ramach wspólnej polityki rolnej (Dz. U. L 160 z 26.6.1999, str. 113, ze zm.); kluczowe dla przedmiotu projektowanej ustawy postanowienia zawarte zostały w przepisach art. 1b i 1c ww. Rozporządzenia, wprowadzonych na mocy Traktatu Akcesyjnego;
- 2) Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1258/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej (Dz. U. L 160 z 26.6.1999, str. 103);
- 3) Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 3508/92 z dnia 27 listopada 1992 r. ustanawiające zintegrowany system zarządzania i kontroli niektórych programów pomocowych Wspólnoty (Dz. U. L 355 z 5.12.1992, str. 1, ze zm.);
- 4) Rozporządzenie Komisji Nr 2419/2001 z dnia 11 grudnia 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli niektórych wspólnotowych systemów pomocy ustanowionych rozporządzeniem Rady (EWG) nr 3508/92 (Dz. U. L 327 z 12.12.2001, str. 11, ze zm.);
- 5) Rozporządzenie Rady (WE) Nr 1673/2000 z dnia 27 lipca 2000 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. L 193 z 29.7.2000, str. 16, ze zm.);
- 6) Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 245/2001 z dnia 5 lutego 2001 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1673/2000 w sprawie wspólnej organizacji rynków lnu i konopi uprawianych na włókno (Dz. U. L 35 z 6.2.2001, str. 18, ze zm.).

III. Przed dokonaniem analizy poszczególnych przepisów projektowanej ustawy, należy zwrócić uwagę na wynikające z Traktatu Akcesyjnego, odmienne rozłożenie kompetencji nowych państw członkowskich oraz Komisji Europejskiej w zakresie każdego z komponentów bezpośredniego wsparcia, objętych zakresem projektu.

Przejsie na system jednolitej płatności obszarowej należy do wyłącznej kompetencji państwa członkowskiego i nie wymaga zgody ze strony instytucji Wspólnoty (art. 1b ust. 1 Rozporządzenia 1259/1999). Natomiast możliwość udzielenia uzupełniającej

pomocy krajowej uzależniona została od uzyskania formalnego upoważnienia Komisji Europejskiej oraz ograniczona jest zakresem tego upoważnienia (art. 1c ust. 6 i 7 ww. Rozporządzenia).

Jednolita płatność obszarowa, wprowadzona na mocy Traktatu Akcesyjnego, jest rozwiązaniem szczególnym. Jest to system, w porównaniu z ogólnymi zasadami wsparcia bezpośredniego, znacznie uproszczony. Wysokość należnych płatności jest proporcjonalna do powierzchni użytków rolnych, z pominięciem wskaźników produkcyjnych. Jednolita płatność obszarowa ma charakter z założenia przejściowy, fakultatywny, i jest skierowana wyłącznie do nowych państw członkowskich. Równocześnie jednak należy zauważyć, iż przejście z systemu jednolitej płatności obszarowej na ogólne zasady wsparcia uzależnione zostało od zapewnienia prawidłowego funkcjonowania niezbędnych procedur zarządzania i kontroli oraz pozytywnej opinii Komisji Europejskiej (art. 1b ust. 10 i 11 Rozporządzenia 1259/1999). Ponadto niektóre elementy systemu (np. minimalna powierzchnia gruntów rolnych) podlegają doprecyzowaniu lub zatwierdzeniu przez Komisję Europejską.

- IV. W tym kontekście należy zwrócić uwagę na przygotowany przez Komisję Europejską i przekazany Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi wstępny projekt rozporządzenia wykonawczego, określającego szczegółowe zasady stosowania Rozporządzenia 1259/1999 w zakresie systemu jednolitej płatności obszarowej. W dołączonym piśmie przedstawiciele Komisji Europejskiej zwracają się do strony polskiej z prośbą o wkład w prace nad rozporządzeniem wykonawczym, polegający na zadeklarowaniu kryteriów definiujących pojęcie użytków rolnych oraz określeniu minimalnej powierzchni użytków rolnych, uprawniającej do składania wniosków o przyznanie płatności. Wskazane elementy podlegać będą zatwierdzeniu przez Komisję Europejską i zostaną zawarte w przygotowywanym rozporządzeniu wykonawczym. Elementy te nie mogą więc, po dniu akcesji, być równolegle regulowane przepisami projektowanej ustawy. Z charakteru prawnego rozporządzeń wspólnotowych wynika bezwzględny zakaz powtarzania zawartych w nich przepisów w prawie krajowym. Taka praktyka byłaby sprzeczna z zasadą bezpośredniego obowiązywania tych aktów prawa wspólnotowego.
- V. Przepis art. 2 ust. 2 projektowanej ustawy wyznacza obszar 1 hektara jako minimalną powierzchnię działek rolnych, uprawiającą producenta rolnego do objęcia płatnościami. Natomiast zgodnie z Traktatem Akcesyjnym (art. 1b ust. 5 Rozporządzenia 1259/1999), minimalna powierzchnia kwalifikujących się obszarów na gospodarstwo rolne, co do której można składać wniosek o płatności wynosi 0,3 ha,

jednakże każde nowe państwo członkowskie może podjąć decyzję, na podstawie obiektywnych kryteriów i po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską, o ustanowieniu wyższej minimalnej powierzchni na poziomie nieprzekraczającym 1 ha. Strona polska wystąpiła o zatwierdzenie przez Komisję Europejską minimalnej wielkości 1 ha i należy zakładać, że proponowana wielkość zostanie zapisana w załączniku do projektowanego przez Komisję Europejską rozporządzenia wykonawczego. Jednakże regulacja wspólnotowa obowiązywać będzie dopiero od dnia akcesji. Natomiast przepis art. 2 ust. 2 projektowanej ustawy wejdzie w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia ustawy i utraci moc obowiązującą z chwilą uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej (art. 12 pkt 1 projektu). Przyjęte rozwiązanie umożliwi prowadzenie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa działań przygotowujących wypłatę pomocy, równocześnie zapobiegając niezgodnemu z prawem Unii Europejskiej powtarzaniu treści rozporządzeń wspólnotowych w aktach krajowych.

- VI. Przepis art. 2 ust. 3 pkt 2 projektowanej ustawy określa rodzaje uzupełniającej pomocy krajowej, z podziałem na kategorie upraw (chmiel, tytoń oraz ziemniaki przeznaczone do przetworzenia na skrobię). Równocześnie projekt zawiera upoważnienie dla Rady Ministrów do określenia innych upraw objętych płatnościami uzupełniającymi oraz stawek tych płatności, przy uwzględnieniu zobowiązań wynikających z umów międzynarodowych. Jak wyżej wskazano, możliwość przyznania przez nowe państwo członkowskie płatności uzupełniających uzależniona została od uzyskania formalnego upoważnienia Komisji Europejskiej. Upoważnienie, zgodnie z postanowieniami Traktatu Akcesyjnego, (art. 1c ust. 7 Rozporządzenia 1259/1999), określać będzie poziom, do którego uzupełniająca pomoc krajowa może być wypłacana, stawkę uzupełniającej pomocy krajowej i tam gdzie ma to zastosowanie, warunki jej udzielania. Upoważnienie Komisji Europejskiej nie jest więc bezwarunkowe, ponadto może zostać udzielane z zastrzeżeniem wszelkich dostosowań jakie mogą okazać się konieczne w związku ze zmianami wspólnej polityki rolnej. W sprawie ww. upoważnienia prowadzone obecnie konsultacje, a zgłoszone przez stronę polską propozycje, w szczególności w zakresie rodzajów upraw, odpowiadają przepisom projektowanej ustawy. Należy podkreślić, że pomimo braku w projektowanej ustawie odpowiedniego zastrzeżenia, płatności uzupełniające będą mogły być wypłacane jedynie w granicach upoważnienia Komisji Europejskiej.
- VII. Przepis art. 2 ust. 6 projektowanej ustawy zobowiązuje ministra właściwego do spraw rolnictwa do określenia minimalnych wymagań utrzymywania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej. Zgodnie z Traktatem Akcesyjnym, każdy grunt korzystający z

płatności w ramach systemu jednolitej płatności obszarowej utrzymuje się w dobrej kulturze rolnej, zgodnej z ochroną środowiska (art. 1b ust. 6 Rozporządzenia 1259/1999). Ze wskazanej normy traktatowej wynika, nałożony na państwa członkowskie, obowiązek ustanowienia szczegółowych wymagań w zakresie dobrej kultury rolnej. Przepis art. 2 ust. 6 projektu stanowić będzie instrument umożliwiający wykonanie tego obowiązku. Odpowiednie kryteria sprecyzowane zostaną w rozporządzeniu wykonawczym Komisji Europejskiej.

VIII. Przepis art. 3 ust. 1 projektowanej ustawy ma charakter kompetencyjny, wskazując Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa jako instytucję odpowiedzialną za przyznawanie płatności bezpośrednich. Równocześnie możliwość pełnienia przez wskazaną Agencję funkcji agencji płatniczej uzależniona została od uzyskania akredytacji na podstawie przepisów o uruchamianiu środków z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej. Projektowany przepis uwzględnia, wynikający z art. 4 ust. 4 Rozporządzenia 1258/1999, nakaz realizacji płatności ze środków Wspólnoty wyłącznie przez akredytowane agencje płatnicze.

IX. Kolejne przepisy projektu, dotyczące przeniesienia posiadania gospodarstwa rolnego (art. 4), prawa odwołania (art. 5) oraz uprawnień kontrolnych agencji płatniczej (art. 6), nie naruszają norm wspólnotowych. Ponadto do systemu jednolitej płatności obszarowej stosuje się, w koniecznym zakresie, wspólnotowe zasady odnoszące się do Zintegrowanego Systemu Zarządzania i Kontroli (IACS), ustanowione w Rozporządzeniu Nr 3508/92, a w szczególności jego art. 2 (art. 1b ust. 8 Rozporządzenia 1259/1999 w brzmieniu wynikającym z Traktatu Akcesyjnego).

X. Nowelizacja ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych polega w pierwszym rzędzie na uchyleniu przepisów dotyczących systemów wsparcia zastąpionych systemem jednolitej płatności obszarowej (art. 1 pkt 2 i 4 –6). Zgodnie z Traktatem Akcesyjnym (art. 1b ust. 1 Rozporządzenia 1259/1999), jednolita płatność obszarowa całkowicie zastępuje płatności w ramach systemów wsparcia wymienionych w art. 1 ww. Rozporządzenia. Przyjęcie systemu jednolitej płatności obszarowej jest więc równoznaczne z rezygnacją ze stosowania standardowych form pomocy.

Zadania w zakresie udzielania pomocy finansowej dla pierwszych przetwórców słomy lnianej i konopnej, łącznie z prowadzeniem rejestru uznanych przetwórców, powierzono Agencji Rynku Rolnego, jednakże pod warunkiem uzyskania przez tą agencję akredytacji. Tym samym w przepisie art. 2a ust. 1 nowelizowanej ustawy o organizacji niektórych rynków rolnych uwzględniono warunek akredytacji agencji płatniczej, wynikający z treści art. 11 Rozporządzenia 1673/2000.

Prawo wspólnotowe ustanawia szczegółową procedurę autoryzacji pierwszych przetwórców lnu i konopi w Rozporządzeniu 245/2001 (art. 3). Projektowana ustawa uchyla z dniem akcesji przepisy krajowe powtarzające treść ww. Rozporządzenia w zakresie treści wniosku i terminu wpisu do rejestru (art. 12 pkt 2).

- XI. **W konkluzji należy stwierdzić, że projekt ustawy o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Piętnas

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Wojciech Olejniczak
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie określenia rodzajów roślin objętych płatnościami uzupełniającymi do powierzchni upraw oraz stawek płatności uzupełniających dla poszczególnych upraw

Na podstawie art. 2 ust. 5 ustawy z dnia..... o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr ..., poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Następujące rośliny mogą być objęte płatnościami uzupełniającymi:

- 1) zboża, w tym: pszenica, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto, kukurydza cukrowa i paszowa na ziarno i na kiszonkę oraz mieszanki zbożowe;
- 2) rośliny oleiste, w tym: rzepak ozimy i jary, rzepik, słonecznik, soja i len oleisty;
- 3) rośliny wysokobiałkowe, w tym groch, bobik, łubin słodki;
- 4) len i konopie włókniste;
- 5) wyka;
- 6) rośliny przeznaczone na nasiona;
- 7) rośliny na łąkach i pastwiskach.

§ 2.

Ustala się następujące stawki płatności uzupełniających w 2004 r.:

1) chmiel	zł/ha,
2) tytoń	zł/ha,
3) ziemniaki przeznaczone na skrobię	zł/ha,
4) zboża	zł/ha,
5) rośliny wysokobiałkowe	zł/ha,
6) len i konopie włókniste	zł/ha,
7) wyka	zł/ha,
8) rośliny przeznaczone na nasiona	zł/ha,
9) rośliny na łąkach i pastwiskach	zł/ha.

§ 3.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 2 ust. 5 ustawy z dniao płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw ((Dz. U. Nr, poz.), w którym ustanowiono, że Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określi rodzaje roślin objętych płatnościami uzupełniającymi oraz stawki płatności uzupełniających.

W projekcie zaproponowano, że płatnościami uzupełniającymi będą objęte te rodzaje upraw, które są wymienione w Traktacie Akcesyjnym.

Projekt rozporządzenia musi uzyskać akceptację Komisji Europejskiej.

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

z dnia _____

w sprawie określenia minimalnych wymagań utrzymania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska

Na podstawie art. 2 ust. 6 ustawy z dnia..... o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U Nr ..., poz.....) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się następujące wskaźniki stanu dobrej kultury gruntów rolnych:

- 1) grunt rolny zajęty pod uprawy lub ugorowany;
- 2) trwałe użytki zielone koszone lub wypasane przynajmniej raz w roku;
- 3) nie jest stosowane wypalanie trwałych użytków zielonych i ściernisk.

§ 2. Stan dobrej kultury rolnej określa się wizualnie w odniesieniu do oświadczenia wnioskodawcy złożonego we wniosku o przyznanie płatności.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 2 ust. 6 ustawy z dniao płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr, poz.), w którym ustanowiono, że minister właściwy do spraw rolnictwa, w drodze rozporządzenia, określi minimalne wymagania utrzymania gruntów rolnych w dobrej kulturze rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, mając na względzie uwarunkowania glebowe i klimatyczne, rodzaje upraw oraz terminy agrotechniczne.

W projekcie zaproponowano trzy wskaźniki decydujące o uznaniu gruntu rolnego spełniającego warunki utrzymywania w dobrej kulturze:

- grunt rolny musi być zajęty pod uprawy lub ugorowany,
- trwałe użytki zielone muszą być koszone lub wypasane przynajmniej raz w roku,
- trwałe użytki zielone i ścierniska nie mogą być wypalane.

Niedotrzymanie przez producentów rolnych któregokolwiek z w/w warunków skutkować będzie wstrzymaniem wypłacania dopłat bezpośrednich.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

z dnia 2003 r.

w sprawie wzorów wniosków o przyznanie płatności oraz szczegółowych warunków przyznawania płatności

Na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia.....2003 r. o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr, poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Określa się wzór wniosku o przyznanie płatności bezpośrednich:

- 1) w przypadku gdy w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności do dnia wydania decyzji o przyznaniu płatności nastąpi przeniesienie posiadania gospodarstwa rolnego na rzecz innego producenta rolnego w wyniku sprzedaży, wydzierżawienia lub innej umowy, płatność oraz
- 2) w przypadku śmierci producenta rolnego
– stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2.

Warunkiem niezbędnym do przyznania płatności bezpośrednich jest dołączenie do wniosku wymaganych dokumentów, o których mowa we wzorze.

§ 4.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa		Wniosek przyjęty przez Biuro Powiatowe ARMR /pieczęć/	
Symbol formularza : W-1/05	 Data przyjęcia i podpis	
WNIOSEK o przyznanie płatności dotyczący pierwszego wniosku			
..... Znak sprawy	 Numer dokumentu	
I. CEL ZGŁOSZENIA * ☐ przejęcie prawa do płatności ☐ korekta wniosku			
II. NUMER IDENTYFIKACYJNY		01. Numer identyfikacyjny Przekazującego prawo do płatności	
		
III. DANE IDENTYFIKACYJNE (Przekazującego prawo do płatności)			
02. Nazwisko / Nazwa pełna		05. PESEL (Nr ewid.)	
		
03. Pierwsze imię / Nazwa skrócona		06. REGON	
04. Drugie imię		
		07. NIP	
		
Uwaga! PESEL wpisuje wyłącznie osoba fizyczna			
IV. NUMER IDENTYFIKACYJNY		08. Numer identyfikacyjny Przejmującego prawo do płatności	
		
09. Wniosek składa: *			
1 ☐ Osobiście 2 ☐ Pełnomocnik Wnioskodawcy			
V. DANE IDENTYFIKACYJNE (Przejmującego prawo do płatności)			
10. Nazwisko / Nazwa pełna		13. PESEL (Nr ewid.)	
		
11. Pierwsze imię / Nazwa skrócona		14. REGON	
12. Drugie imię		
		15. NIP	
		
Uwaga! PESEL wpisuje wyłącznie osoba fizyczna			
VI. DANE PEŁNOMOCNIKA / OSOBY UPOWAŻNIONEJ DO REPREZENTACJI			
16. Nazwisko / Nazwa pełna		19. PESEL (Nr ewid.)	
		
17. Pierwsze imię / Nazwa skrócona		20. REGON	
18. Drugie imię		
		21. NIP	
		
Uwaga! PESEL wpisuje wyłącznie osoba fizyczna			
VII. RODZAJ PRZEJMOWANEGO SCHEMATU POMOCOWEGO			
22. Rodzaj schematu			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

* Właściwe zaznaczaj znakem X

VIII. DATA PRZEPROWADZENIA TRANSAKCJI

23

Data przeprowadzenia transakcji

--

(dzień - miesiąc - rok)

IX. ZAŁĄCZNIKI *

24

☐ Akt notarialny (kupno-sprzedaż, darowizna) *	☐ Wypis z właściwego organu rejestrowego*
☐ Prawomocne postanowienie sądu *	☐ Kopia dokumentu tożsamości Cesjonariusza *
☐ Prawomocna decyzja administracyjna *	☐ Poświadczenie pełnomocnictwa *
☐ Umowa dzierżawy / poddzierżawy *	☐ Inne *

ILOŚĆ ZŁOŻONYCH ZAŁĄCZNIKÓW

X. OŚWIADCZENIA I PODPIS SKŁADAJĄCEGO WNIOSEK

25. Oświadczenie

Oświadczam, że:

Znane mi są skutki składania fałszywych oświadczeń wynikających z przepisu Kodeksu karnego art. 297 § 1

26. Data wypełnienia wniosku i podpis

--

data wypełnienia wniosku
(dzień - miesiąc - rok)

.....
Czytelny podpis
Wnioskodaw / Pełnomocnika / Osoby
upoważnionej

XI. ADNOTACJE ARiMR

27. Uwagi

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 4 ust. 3 ustawy z dniao płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr, poz.), w którym ustanowiono, że minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków o przyznanie płatności oraz szczegółowe warunki przyznania płatności w przypadku gdy w okresie od dnia złożenia wniosku o przyznanie płatności do dnia wydania decyzji o przyznaniu płatności nastąpi przeniesienie posiadania gospodarstwa rolnego na rzecz innego producenta rolnego w wyniku sprzedaży, wdzierżawienia lub innej umowy, lub w przypadku śmierci producenta rolnego.

Wzory wniosków są w swojej konstrukcji podobne do podstawowych wzorów o przyznanie płatności, tak aby rolnicy przejmujący płatności nie mieli problemów z wypełnianiem formularzy.

**Rozporządzenie
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi**

z dnia.....

w sprawie
wzoru imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych

Na podstawie art. 6 ust. 10 pkt 1 ustawy z dnia..... o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, stanowiący załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia
Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
z dnia

Wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych

LOGO	<i>Nazwa i adres podmiotu przeprowadzającego kontrolę</i>	zdjęcie
------	--	---------

UPOWAŻNIENIE NR

Pan(i)

Legitymujący(a) się niniejszym upoważnieniem jest pracownikiem (*nazwa podmiotu przeprowadzającego kontrolę*), zatrudnionym na stanowisku, upoważnionym na podstawie art. 6 ust. 3, (*w związku z art. 6 ust. 2 (Umowa nr .../....)**)..... ustawy z dnia o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw (Dz.U. z 2003 r. Nr, poz.) do wykonywania czynności kontrolnych:
w zakresie
na obszarze

Upoważnienie ważne jest od dnia wystawienia do
....., dnia

Kierownik Jednostki
wystawiający upoważnienie

-1-

* ten zapis dodawany byłby w przypadku przeprowadzania kontroli przez wykonawcę zewnętrznego

Pouczenie:

Zgodnie z art.6 ust. 6 ustawy o płatnościach bezpośrednich osoby upoważnione do wykonywania czynności kontrolnych mają prawo do:

- 1) wstępu na teren gospodarstwa rolnego;
- 2) żądania pisemnych lub ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli od osoby reprezentującej podmiot kontrolowany;
- 3) wglądu do dokumentów związanych z przedmiotem kontroli, sporządzania z nich odpisów, wyciągów lub kopii oraz zabezpieczania tych dokumentów.

Informacje uzyskane w wyniku kontroli stanowią tajemnicę służbową w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 1999 r. Nr 11, poz. 95, z późn.zm.)

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji zawartej w art. 6 ust. 10 pkt 1 ustawy z dniao płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych oraz o zmianie innych ustaw (Dz.U. Nr poz.), w którym ustanowiono, że minister właściwy do spraw rozwoju wsi określi, w drodze rozporządzenia, wzór imiennego upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych, mając na względzie ujednoczenie informacji zawartych w upoważnieniu.

W załączniku do niniejszego rozporządzenia zaproponowano wzór w/w upoważnienia, którym będą posługiwali się wszyscy pracownicy administracji rolnej wykonujący kontrole prawdziwości danych oświadczanych przez rolników we wnioskach o płatności bezpośrednie.